

МТС—колхозтарны быжыглаарының чепсээ

„Тус-тус тараачын ажыл-агыйлары коллективизацияның оруунче шилчидерин боттандырар төлөөдө, индустриализацияның хөгжүмүдө күшмөлдүр, көдөө ажыл-агыйны тракторлар болгаш көдөө ажыл-агыйның машиналары-биле хандыраарын организаастаары эргежок чугула.“

(И. В. СТАЛИН).

Агитпунктуда соңгукчулар-биле агитаторнун беседа чорудуп олурары.

„МТС-терниң кол сорулгалары болза, ажылдан берип турар колхозтарынга тарааның дүжүдүн бедидери, машина-трактор парктарын улам ыңай ажыглаары, трактор ажылдарының шынарын бедидери болгаш оларны агротехниктиг хуусааларда күүседире, дүжүттү өй-шаанда ажаары болгаш МТС-тин ажылы дээш натур төлөвириниң дужаалгазының планын күүседире...“

(ВКП(б) ТК-ның февраль пленумунун доктаалындан.)

Машина-трактор станциязының өзүлдөзи

1945 чылдың сентябрь айда Тыва область 30 тракторларын 8 комбайнлары, 8 молотилкаларын алган. Ол-ла чылын бистиң МТС 10 тракторларын алган, ыңдыг болза-даа, бүгү тракторларга андазыннар чедишпей турган. Дөрт тракторларын доран-на колхозтарга чоруткан. Ол болза, Шагаан-Арыг МТС-тин бир дугаар чер аягып эгелзени ол.

МТС-тин тракторлары 14.685 гектар чери аңдарган. МТС-тин ажылдачыларының медреселдиг күш-ажылының ачызы-биле МТС эрткен чылын бир гектар чымчак чер аңдарарының бот-ортон 9 рубль чедир чигеткен болгаш 13 тонна кывар-чүүдү саппа алган.

Механизаторларның чарыжы

Шагаан-Арыг МТС-тин бүгү коллектив болгаш механизаторлары чакы тарылга кампаниязынга белеткелдерин хуннеринде улуг күженишкиннерин ажалдап турар. Механиктер, трактористер, дарганаар болгаш оон-даа өскө ажылчылар боттарының стан-хановчу күш-ажылы-биле РСФСР-ниң Дээди Советиниң соңгудаларының хунунге белеткелдерин белеткен турарлар.

Трактористер-биле септекчи дарганаарының аразында, база тус-тус трактор бригадаларының аразында социалист чарыш тракторлар болгаш көдөө ажыл-агый машиналарының септелгенин график планын күүседир талазы-биле элзэн чедишкиннерин чедип алыр арганы берген. Чижээ, февраль 10-га чедир «НАТИ» деп 12 тракторлар, 5 септалар болгаш 7 трактор андазын-нары септеген. Ам болур соңгудалар-биле холбаштыр септекчилер коллектив трактор паркының бүгү септелгенин февраль 18-ке чедир доор дээш чүткүлдүг ажылдап турар.

Септелгениң эки шынары болгаш графиктин күүселдөзи дээш

Бистиң чер ажылымыс «...өскө пап-дыг-даа чурттуң чер ажылынга бодал-га амгы үениң техниказы-биле дыка эки чепселген» — деп И. В. Сталин чугаалаан. Тракторларның, комбайн-нарының, автомобильдериниң көдөө ажыл-агыйга учур-дузазы хемчээл чок улуг. Чижээ, Чалов областа Оськин алы-дыштарының аргатады 1938 чылда «Сталинец» деп кошкан ийи комбайн-га сезон иштинде 5.238 гектар тарааны ажааган. Шаң ыңдыг шөлдү айт күжү-биле ажаар болза, 1637 кижи, 373 аъттар, 25 жатка, 25 молотилка, 4 сортовка, а бир эвес шаанда хуу ажыл-агыйларның хол-биле ажаап турганын эсугаар алыр болза, 3323 кижи негетинер турган.

1945 чылга чедир Улуг-Хем району машина-трактор станциязы-даа, чаңгыс трактор-даа чок турган болгаш тарыл-ганың бүгү шөлдөрин аъттар-биле ажылдап турган. Бир эвес МТС тургустунганының баштайгы хуннеринде МТС-ке 10 трактор турган болза, ам оларның саны үш катап өскөн. Районуң колхозтары боттарының ховуларын МТС-тин машина-лары-биле болбаазырадып турар. 1945 чылда септелгениң чаңгыс-даа дериг-херексели чок турган, ыңчаарга ам ховуларда трактор бригадаларын хан-дырып турар дарганаар 5 станоктар,

МТС-тин комбайны колхозтун тараа шөлүнге бедик дүжүт ажаап ап турганы.

Бедик дүжүттерниң үндезини

Машина-трактор станциязының ажылдакчылары, ылаңгы агрономнар колхозтарның амдыралына боттарының хүн бүрүдөгү киркилгезин-биле бедик дүжүттү алыр хандыраар хүлээлгели. Орта кышкы агротехника-ларниң планын, үрезин уларының планын күүседире, үрезинерниң үнүчү-лин хынаары болгаш оон-даа өскө чүүдөр негетинер.

Шагаан-Арыгның машина-трактор станциязынга эрткен чылын ийи агроном ажылдап турган болза, бо чылын дөрт агроном ажылдап турар. Участокта агроном бүрүзүнге тус-тус колхозтар-ны быжыглаан, олар ында көдөө ажыл-агый машиналарының чепсек-херекселдериниң септелгезин, тус черниң удоб-ренелерин белеткээр, оларны хову-ларже үндүрүп төгерин, тарылгага үрезин белеткелди хайгаарап, агротех-никтиг өөредилгени чорудуп турар.

Чүглө кончуг эки ажылдаар

Мээң өөренип турган школадан Шагаан-Арыгның машина-трактор станциязы ырак өвөсте турган. Чаңсар аразында тракторларны көөр дээш олче маңнап чедип турган мен. Ол күчүлүг машинаны канчаар-даа аажок сонуур-гал турган мен.

Ховунуң кораблинге улам-на мергежири

Комбайны өң баштай көрүп кааш, бодумнуң карамагы идегезен мен. Мага-даным кызыгаар чок болган. Машина болза, чүс-чүс кижиликниң күш-ажы-лын солуп турган. Ол машина тарааны боду кестирип, бастырып, арыглап тур-ган. Комбайн ажылдап чорууп турда белен кылдыр арыглатынган тараа хаар-жакче калбаа-биле шуужуп төктүп тур-да, ол тарааны аъттар-биле шаңче да-жыглап сөөртүп турган. Ол болза, 1938 чыл чүве. Ынчаарда «Элегест» совхозка кара ажылчы болуп ажыл-дап турган мен. Канчал-даа тургаш комбайнёр болуп алыр-дыр деп шийт-пирлеп алган мен.

«НАТИ» деп тракторга ийи чыл хире ажылдап турар мен. Кышкы үед мен тракторлар септелгезинче шил-читкен. Ол болза, чакы тарылга бол-гаш ажаап алышкын кампаниялары-нга белеткел талазы-биле эң чугула айтырыг болур. Бистиң септекчилер көзөк бүрүзүн, ээрин бүрүзүн катап тургузарыңче, азы солдуруңче улуг кичээлги салып турар.

Ф. НЕБЫЛИЦИН, тракторист.

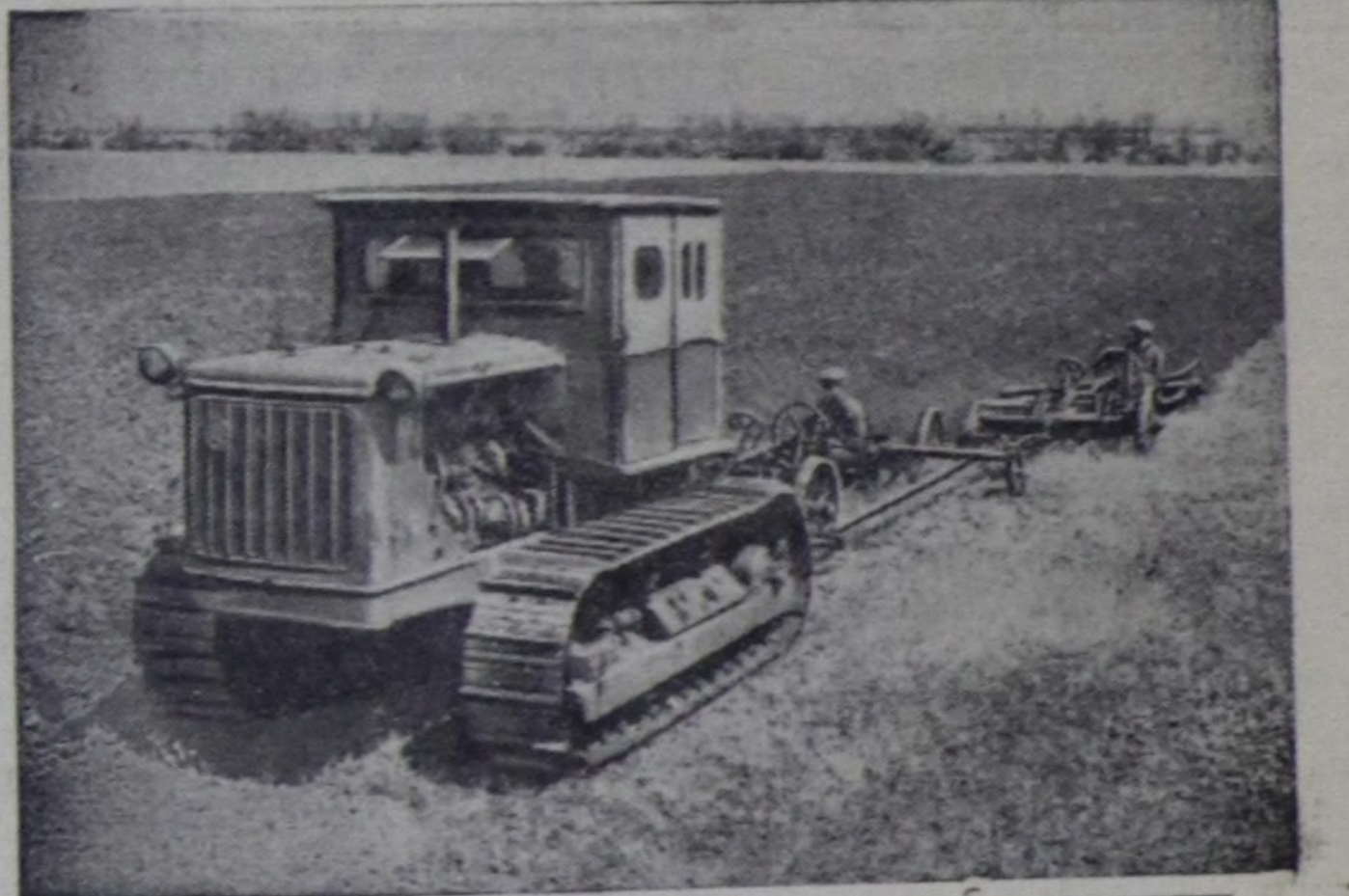
Ф. НЕБЫЛИЦИН.

Оон бээр дына үр үе эрткен. Ком-байннарда ажылдаан үемниң иштинде дыка хөй чүвени өөренип алган мен. «Сталинец» деп комбайнга ажаап алышкынның нормаларын чыл бүрү-де долдур болгаш ажыр күүседип тур-гар мен. Эрткен чылын Киров аттыг, Шверник аттыг, Мичурин аттыг болгаш өскө-даа колхозтарга сезон иштинде 280 гектар кызыл-тас ажаар нормалыг тургаш 580 гектарны ажаап алган мен.

М. БЮРБЮ, комбайнёр.

М. БЮРБЮ

МТС-тин трактору күскү чер аңдарылгазынга турганы.

Улгатыр катыштырган колхозта

Улуг-Хем районуң Ленин аттыг, Шверник аттыг ийи колхоз 1950 чылдың ноябрь 15-те чаңгыс колхоз кылдыр катышкан. Бистиң катышкан колхозуус улуг Ленинниң адын эди-леп турар.

Ленин аттыг колхозта ам 140 өреге бар. Көдөө ажыл-агый артелиниң не-жигүннери колхозтун чаа суурун улуг сорул киришининиң тудуп тургузул, чакы тарылгага чедишкинниң белет-кенип турар.

Агрономнарның дузаламчызының ачызы-биле агроөөредилгелерге алгаш

Шагаан-Арыгның машина-трактор станциязы колхозтун дарганы.

Совет Эвилелинге хамааржып турган болгаш Кыдат республикага эгидилге чокка шилчидип берген кыдат бүүдүрүлгелеринин болгаш өске-даа эт-хөрөңгилеринин даңзызы

Совет Эвилели болгаш Кыдат улус республиканын арасында 1930 чылдың февраль 14-те Кыдаттың Чань-чунь дем-ир-орунун, Порт-Артурнуң болгаш Дальнийның дугайында дугуржугунаы өзүгүр база Совет Эвилелинин болгаш Кыдат Улус республиканын арасында найбар, эвилел болгаш бот-буттарына дузалашырык дугайында керээзе үндөздөш, Совет Эвилели Кыдат улус республикага Дальний хоорайда совет организацияларын болгаш албан черлеринин түр аныгылыгына турган аш хөлөңдөп алган турган бүүдүрүлгелеринин, база од ышкаш Маньчжурияда советтик аял-агыл организацияларын, япон хуу өңүдүлгелерден алган эт-хөрөңгилерин, Пекинде мурунда шериг хоорайыкына турган хоорайыкы бүүдүрүлгелеринин эгидилге чокка шилчидип берген кыдат бүүдүрүлгелеринин болгаш өске-даа эт-хөрөңгилеринин даңзын моон адаанда парлаан.

ПЕКИНДЕ:
Мурунда шериг хоорайыкына турган черин чуртталганын болгаш хуунуң 18 тудуглары-биле кыдат база складтарына;
ДАЛЬНИЙ ХООРАЙДА:
16 заводтарын—судно-тудушкунуң

болгаш судно-септелгезинин «Даль-дон» деп заводу нефти болбаазырады-рынын, механиктин, электромеханиктин, цементинин, электри лампанын заводтары, шил кылып 2 заводтар, буду-доду кылырын, консерванын, саржаң кылырын, саржаң — гидросинезиянын заводтары, саржаң-экстракциянын 2 заводтары, шамот-изолаториун, даш чуураарынын заводтары;
3 фабрикалар — канат кылырын, демир-бонук кылырын болгаш шоодай-сава кылырын фабрикалары;
Дальний портун порт тудуглары болгаш дериг-херекселдери, ыяш-судно тудушкунуң чери;
Душтуң 6 тывыш бүүдүрүлгелери: балык болгаш аш-чем комбинаттары; дерт соодукчулары;
4 мастерснаалар — механиканын, ыяш кылыгынын, судно-септелгезинин, дааранылгынын мастерснаалары;
Авто-бааза автомашиналары-биле болгаш мастерснаалары-биле кады;
2 элетростанциялар;
Электр четкилеринин болгаш суг хандырылганын 8 тудуглары төп электромеханика лабораториянын кириштиришканы;
Культура-чырыдышкынның 9 черлери—өөредилге комбинаты, 3 кино театрлар, 2 театр бажынынары, совет

далайкыларның бажыны, аялчынынның дыштанылга бажыны болгаш клуб;
Чуртталганың 206 бажыны; 32 баазалары болгаш складтар; албан чериниң 5 бажыны; универмаг болгаш кат-чимис садм-биле кады 25 га пөлдүр чер участогу;
МАНЬЧЖУРИЯДА:
21 заводтар—цементиниң чигир кылырын заводтары, далган дээрбедээриниң болгаш крупаның заводтары, саваң хаймындыраарынын, шил-сава кылырын заводтары, спирт кылып 2, пиво хаймындыраар 2, мяш дилериниң 3 заводтары;
4 фабрикалар — саазын, шоодай, колбаса, тапкы кылып фабрикалар, 2 типографиялар;
1 авто-бааза болгаш механиканын болгаш авто-септелгениң 5 мастерснаалары; хлеб бажынар чер болгаш соодукчу чер; 11 кинотеатрлар болгаш бир кино мастерснаалары;
157 чуртталга бажынынары, албан чериниң 9 бажынынары, үлөттүрүң 11, садмгың 9 бажынынары, 33 склад бажынынары 3 гостиница болгаш 23 га чер участогтары.

Кореяның улус-демократтыг республиказының Улустуң армиязының Кол командылакчызы Ким Ир Сенниң дужаалы

ПХЕНЬЯН, (СЭТА). Пхеньянын рессою Кореяның улус-демократтыг республиказының Улустуң армиязының Кол командылакчызынын дужаалын дамчыткан.
Дужаалда чугаалап турары:
«Вистер бо хүн Кореяның Улустуң маадырлыг армиязының тургустунга-мында бээр үш чыл болган оюн бистин төрөөн чуртувустун катжыылганы болгаш хамаарышпас чоруу дээр база улустуң хостуг чоруу дээр ада-чурттуң хосталгалыг дайынның шитирлиг үе-чадазынын байдалында байырлап турар-дыр бис.

чакырганарын боттарынын хууда үлө-гер-чиээ-биле сорук кирип келген. Америк агрессорлары чок кылырын болгаш үндүр ойландырып таласы-биле өштүт болгаш калың-дошкун тудушкуннарга бистин Улустуң армиязынын офицерлеринин болгаш солдаттарынын иштинден хой-хой маадырлар болгаш үлөгерлиг дайынчылар төртүнгөн. Улустуң армиязынын элөөн хой санын офицерлеринге болгаш солдаттарына онза алдар хавыаазы дээр улус-демократтыг республиказынын Маадырлар деп атты тысып, база хой-хой кижилерин орден-нер-биле болгаш медальдер-биле шаңнаан.

Аштырышыкына таварышкан дайын калчаалыг удурлангышкынны кылып турар. Дайын болдунар-ла кажарлашыкы болгаш олтуг аргаларын шуштууун хергелеп турар. Оон журуунда тилелгени чедип алгаш, оон-биле оожургап болбас ужурул бис. Вистер революстуг серемчеливисти ам-даа бедидип, дайынның улам-на кам-хайыра чокка болгаш улам-на күштүү-биле согар ужурул бис.
Кореянын Улустуң маадырлыг армиязынын үш чыл болган оюнун хүнүн тавырыштыр Силерге байыр чедирип, амыр-мендирини айтырып тур мен. Ада-чурттуң хосталгалыг улуг дайынныча долу тилелгени чаалап алар сорулга биле дужаармын бола:
1. Улустуң армиязынын дайынчы болгаш биче командирлери дайынчы техниканы болбаазырадыр шингээди, бодунуң дайынчы өөредилгезинге болбаазырадыр мергежилгенин улуг командирлериниң дужаалдарын ыяк болгаш ой-шаанда күөседип, шериг Уста-внын сагып, бодунуң организастыг чоруун болгаш дайынчы сагыш сеткилин улам-на бедидер.
2. Командирлер болгаш политажыл-дакчылар командаыларынын уран-арга-зын болбаазырадыр шингээди, шериг-нин яны-бүрү экетиериниң арасында деткижилгенин эки организастап, армияның караа болгаш кулаа—разведка-нын бүгү кемчелер-биле экиндер болгаш хөгжүдөр, штабтарын аялган улам-на артык тода организастап, гардежи экетиерин дуржулганын калбаа-биле болгаш дидими-биле аягылап, бистин шериглеривисти революстуг сагыш-сеткилин улам-на бедидер.
3. Улустуң армиязынын командирлери болгаш дайынчылары аны-дунма кыдат эки турачы кезектер-биле улам-на сырын холбаалыг деткижилгени тургузар болгаш хөгжүдөр, информацияларын солчул, тудушкуннарга ам-даа эрес-маадырлыг болгаш кызымакай чорукту көргүзөр.
4. Тыылдыг аялдамчылары фронтунуң чепселээшкенин-биле, өск-чемлек-биле болгаш дайынчы техника-биле ой-шаан-да хандырып, дайынның самолёттары-ның халдаашкынында дайынчы техниканы камгалап, хунаал алган чүүдүр-иниң сан даңзынын чурумчудуп, оларны таарыштыр аягылап, кемдетинген дайынчы техниканы дүрген-не септээр болгаш каталп тургузар.
5. Эр, хөрөөн партизаннар шаап кирип турар Улустуң армиязына бол-гаш кыдат эки-турачыларын кезекте-ринге бүгү кемчелер-биле дузаламчы көргүзүп, дайынның штабтарын узу-кап, дайынның коммунизациянын бол-гаш харылаазын үрөп, дайынның тымын улам-на сандарадыр.
6. Бистин Улустуң, армиявынын чедип алганы улуг тилелгелерин дем-делгезин-биле, бо хүн, Кореяны Улустуң армиязынын тургустунганында бээр 3 чыл болган оюнун хүнүндө ке-жээкиниң 8 шата бистин төрөөн чур-тувустуң найсалты Сеулга болгаш Пхеньяна чүс чээрби үгер-бооларын чээрби удаа даашташыкыны-биле салот ёзулал кылыр.

Атварлаашкынын аар-берге үезин эргектен бистин Улустуң армиязы өөп, быгынып чепселген күчүдүг күш болу берген.
Бистин фронтувуста тудушкуннарга аны-дунма кыдат эки-турачы кезектериниң киржилгени дайынны чоруду-лазын биске аяктыгы кылдыр өскерт-кен. Улустуң армиязынын болгаш кыдат эки-турачы кезектериниң кады чоруткан үш операцияларын түнелинде дайын-ның 60 муң солдаттары болгаш офи-церлери, база дайынның хой санын дайынчы чепсөө узуткан.
Кореядан үнер хойну чок америк агрессорлар бүүзелгиреш, бүүрүн-биле узууттарылар. Америк өлүктү-лөргө эжелетирген районнарда бистин ынак адаларымыс болгаш аваларымыс, акыларымыс, утба-дуималарымыс, хөрө-жениривисти болгаш урулларымыс ара-тынгы күчүлдедиге болгаш узутка-дылгага таварып турар. Америк дээр-бечилериниң холдары корей улустуң ханы-биле былчатынган. Америк дээр-бечилериниң араганзыг чоруун утпас бис, бистин улустуң аяк-агыл түрөгелдин эжелетчилерден негеп алыр бис. Тилел-гени чедип аларынын эргекч чугула чүүдүлери шуштуу бисте бар. Улустуң армиязы бүгү улустуң ынакшымын бол-гаш деткичезин аякылап турар. Улус армиязы-биле корей улустуң арасында төрөлдөшкө найбарлыг хүн келген тудум на быгынып турар. Бүгү улус бистин удатпас болур тилелгевисти күзөви-шкан. Улус армиязына дузаламчыны чагыс кижилер болгаш бүгү кемчелер-биле көргүзүп турар.
Улустуң армиязынын моральдиг бай-далы дайынның шериглериниң мораль-диг байдалында кемчөл чөгү-биле бедид. Бистин офицерлеривис болгаш сол-даттарымыс чүнү дээр дайылдамчы турарын билерлер, ычангаш бодунуң хөрөөн чөптүңгө бүүрөп турар. Бистин улустувуса удур өштүг өзес агрес-син дайынны чорудуп, кем-бүүрүлгелер үүгүлөдүп турар америк агрессин шериглериниң солдаттарынын болгаш офицерлериниң моральдиг байдалы харын аажок чавыс, ычангаш олар хүн келген тумуш-на сандарал буступ турар. Америк агрессин шериглер Кореяга чүг-ле политика таласы-биле өзес, харын дайын таласы-биле база аштырышыкына таварышканын.

Эштер дайынчылар, командирлер болгаш политажылдакчылар! Эштер эр, хөрөөн партизаннар! Ада-чурттуң хосталгалыг улуг дайынныча бистин тилелгевисти болгаш дайынны бүүрүн-биле узууткаарынын болгаш үндүр ой-ладырынның үези чок. Бычалза-даа, тилелге боду чедип келбес, мындыг болганда ол тилелге шудургу демисел чокка чаалап алдынас.

Кореяның Улус армиязынын Кол командылакчызы, КИМ ИР СЕН.
Пхеньян хоорай.
1951 чылдың февраль 8.

Демократтыг хөрээженнерниң Бүгү делегей федерациязының Чөвүлелиниң үш дугаар сессиязы

БЕРЛИН. Демократтыг хөрээженнер-нин Бүгү-делегей федерациязының Чөвүлелиниң сессиязының хуралына Джесси Стрит (Австралия) чүве чугаала-лаш, Австралиянын хөрээженнери бол-гаш Австралиянын бүгү улусу, бүгү чурттарнын улустары-биле аны-дунма тайбың эл-найбардык харылзааларын тургузарын күзөп турар деп меделгези. Японияны болгаш Германияны каталп чепселгезинге олар удурланып турар. Австралияны азы өске кандыг бир чуртту шериглеринге олар удур туруп турар.
Хөрээженнер шимчээшкениниң тө-лээкчелери бистер боттарымыстың хууза-гевисти күөседип, хой-нитиге бистиниң чүвени чугаалап бээр ужурул бис.

Франциянын демократтыг хөрээ-женнериниң Бүгү-делегей федерациязы-ның аял-чорудулазын Франциянын чааза хоругдаанына удурланган резолю-циянын үндүренин ДХБФ-ниң Чөвүле-линиң келжигүнеринге Джесси Стрит са-нал кирген.
«ДХБФ-ның Чөвүлелиниң Берлинде үш дугаар сессиязы КНО-нуң эконом-болгаш социал чөвүлелинге моон адаан-да меделгелди кирип турар:
1951 чылдың январь айда Франция-нын ДХБФ-зынын аял-чорудулазын соксаткан. ДХБФ-ның Чөвүлелиниң сес-сиязы бо соксатканына күштүү-биле удурланып турар. Франциянын чааза боду хүндүлөп өөр деп хүлээнип ал-ган болгаш Катышкан Наиялар Органи-зациязынын Уставы-биле бодылатынган ижигини хамааты эргелерин барым-даалайын турар бо хоругдаашкынын доп-доруан солугурун дилеп турар.
ДХБФ-ниң Чөвүлелиниң сессиязы-нын меделгези бола:
1. ДХБФ болза, чазактын организа-циязы өзес, КНО-нуң Уставынын 71 чүүдүн өзүгүр «В» категориянын кон-сультавативг дүрүмү болуп турар.
2. ДХБФ-ни 59 чурттарда секциялар-дык болуп турар, ында 91 миллион хөрээ-женнер санатынын турар.
3. ДХБФ-ниң бүгү делегей болгаш национ таласы-биле кылып турар аялгы бола:
а) КНО-нуң Уставынын принциптерин өзүгүр, улустар арасына эл-найбар-дык харылзааларын хөгжүдеринче кы-гырып турар ол принциптер өзүгүр эрге-аяктыктары болгаш аял-чоруду-лазын, расазы, эр, хөрөөнни, дылы, ша-жын-чүдүлгези ылгал чокка бүгүдөге хосталганы, ижигин хүндүлөп көөр эр-гени, экономугун байдалды экиндерин чарлап турар;
б) экономугун, социальдык болгаш куль-туралыг айтырылган, чырыдышыкы-нын, калдык камгаламчыны айтырыл-ганы болгаш хөрээженнерге база уру-ларга хамаарып өске-даа айтырылгар;
в) хөрээженнерниң политиктиг, эконо-мнугун болгаш социальдыг дең эргелер-ин чедип алыры;
г) нацияларын боду тускайлаан эрге-тинин принциптерин хүндүлгезинге үндөзилгеш тайбыңа ынак харыл-зааларын чарлаары.
4. ДХБФ бо соругаларын боттанды-рары дээр шынчы болгаш могап чок туржуп турар. Бо чорук болза, Фран-циянын чазанын дүрүм чок чорудула-зына удурланып эргени ДХБФ-ниң Чөвүлелиниң сессиязына берип турар, Францияда ДХБФ-ның аял-чорудула-зын коругдаанын солугурун чедип алыр дээр болза, кемчел алырын эконо-мнугун, социальдыг чөвүлелден кемчел алырын дилээр».

Кореяда болушкуннар Улустуң армиязынын Кол командылакчынын даңкыды
ПХЕНЬЯН. Кореяның улус-демо-краттыг республиказынын Улустуң ар-миязынын Кол командылакчынын фе-враль 11-де дамчыткан меделээнде чуга-лап турары болза, Улустуң армиязынын кезектери дайыннарга удур тудуш-куннарын чорудуп, Сувор (Суген) хо-орайнын соңу таласына удур шавар-халдаашкынче шилчөөш, дайынның диг-ри күжүңге улуг чидиргилери тавар-ыштырган.
Соолгу каш хүнериниң дургузунда Сеул болгаш Сувор районнарына Улус-туң армиязынын кезектери дайынның 6 самолёттарын андара атканыр.
Февральдиг 1-де Капсан районун дайынның бир корабли милага үстөш, сугже кирген.

Франциянын демократтыг хөрээ-женнериниң Бүгү-делегей федерациязы-ның аял-чорудулазын Франциянын чааза хоругдаанына удурланган резолю-циянын үндүренин ДХБФ-ниң Чөвүле-линиң келжигүнеринге Джесси Стрит са-нал кирген.
«ДХБФ-ның Чөвүлелиниң Берлинде үш дугаар сессиязы КНО-нуң эконом-болгаш социал чөвүлелинге моон адаан-да меделгелди кирип турар:
1951 чылдың январь айда Франция-нын ДХБФ-зынын аял-чорудулазын соксаткан. ДХБФ-ның Чөвүлелиниң сес-сиязы бо соксатканына күштүү-биле удурланып турар. Франциянын чааза боду хүндүлөп өөр деп хүлээнип ал-ган болгаш Катышкан Наиялар Органи-зациязынын Уставы-биле бодылатынган ижигини хамааты эргелерин барым-даалайын турар бо хоругдаашкынын доп-доруан солугурун дилеп турар.
ДХБФ-ниң Чөвүлелиниң сессиязы-нын меделгези бола:
1. ДХБФ болза, чазактын организа-циязы өзес, КНО-нуң Уставынын 71 чүүдүн өзүгүр «В» категориянын кон-сультавативг дүрүмү болуп турар.
2. ДХБФ-ни 59 чурттарда секциялар-дык болуп турар, ында 91 миллион хөрээ-женнер санатынын турар.
3. ДХБФ-ниң бүгү делегей болгаш национ таласы-биле кылып турар аялгы бола:
а) КНО-нуң Уставынын принциптерин өзүгүр, улустар арасына эл-найбар-дык харылзааларын хөгжүдеринче кы-гырып турар ол принциптер өзүгүр эрге-аяктыктары болгаш аял-чоруду-лазын, расазы, эр, хөрөөнни, дылы, ша-жын-чүдүлгези ылгал чокка бүгүдөге хосталганы, ижигин хүндүлөп көөр эр-гени, экономугун байдалды экиндерин чарлап турар;
б) экономугун, социальдык болгаш куль-туралыг айтырылган, чырыдышыкы-нын, калдык камгаламчыны айтырыл-ганы болгаш хөрээженнерге база уру-ларга хамаарып өске-даа айтырылгар;
в) хөрээженнерниң политиктиг, эконо-мнугун болгаш социальдыг дең эргелер-ин чедип алыры;
г) нацияларын боду тускайлаан эрге-тинин принциптерин хүндүлгезинге үндөзилгеш тайбыңа ынак харыл-зааларын чарлаары.
4. ДХБФ бо соругаларын боттанды-рары дээр шынчы болгаш могап чок туржуп турар. Бо чорук болза, Фран-циянын чазанын дүрүм чок чорудула-зына удурланып эргени ДХБФ-ниң Чөвүлелиниң сессиязына берип турар, Францияда ДХБФ-ның аял-чорудула-зын коругдаанын солугурун чедип алыр дээр болза, кемчел алырын эконо-мнугун, социальдыг чөвүлелден кемчел алырын дилээр».

Кореяда болушкуннар Улустуң армиязынын Кол командылакчынын даңкыды
ПХЕНЬЯН. Кореяның улус-демо-краттыг республиказынын Улустуң ар-миязынын Кол командылакчынын фе-враль 11-де дамчыткан меделээнде чуга-лап турары болза, Улустуң армиязынын кезектери кыдат эки-турачылар-биле ка-ды Суворунда (Сугенин) соңу таласына дайыннарга удур тудушкуннарын тү-гүдүлгезинер болгаш оларга улуг чидир-гилери таварыштырганнар. Ол туду-шкуннарга Улустуң армиязы дайынның бир самолётун андара аткан.
Соолгу хүнериниң дургузунда дайын-ның тымынча партизан отрядтары боттарынын дайынчы чорудулагаларын идепейжиткенер. Эрткен ийн айлар-нын дургузунда Канвон мөжунүг муру-нуу кезеңде партизан отряды дайынга улуг чидиргилери таварыштырган бол-гаш элөөн каш районнарын хостааннар. Ол тудушкуннарга дайынның 1600 кижизи өлүктүн болгаш балыглаткан, база 250 ажыг солдаттары болгаш офи-церлери тугурган. Шериг чепсөөн ху-наатканыр.

Кореяда болушкуннар Улустуң армиязынын Кол командылакчынын даңкыды
ПХЕНЬЯН. Кореяның улус-демо-краттыг республиказынын Улустуң ар-миязынын Кол командылакчынын фе-враль 12-де дамчыткан меделээнде чуга-лап турары болза, Улустуң армиязынын кезектери кыдат эки-турачылар-биле ка-ды Суворунда (Сугенин) соңу таласына дайыннарга удур тудушкуннарын тү-гүдүлгезинер болгаш оларга улуг чидир-гилери таварыштырганнар. Ол туду-шкуннарга Улустуң армиязы дайынның бир самолётун андара аткан.
Соолгу хүнериниң дургузунда дайын-ның тымынча партизан отрядтары боттарынын дайынчы чорудулагаларын идепейжиткенер. Эрткен ийн айлар-нын дургузунда Канвон мөжунүг муру-нуу кезеңде партизан отряды дайынга улуг чидиргилери таварыштырган бол-гаш элөөн каш районнарын хостааннар. Ол тудушкуннарга дайынның 1600 кижизи өлүктүн болгаш балыглаткан, база 250 ажыг солдаттары болгаш офи-церлери тугурган. Шериг чепсөөн ху-наатканыр.

Франциянын демократтыг хөрээ-женнериниң Бүгү-делегей федерациязы-ның аял-чорудулазын Франциянын чааза хоругдаанына удурланган резолю-циянын үндүренин ДХБФ-ниң Чөвүле-линиң келжигүнеринге Джесси Стрит са-нал кирген.
«ДХБФ-ның Чөвүлелиниң Берлинде үш дугаар сессиязы КНО-нуң эконом-болгаш социал чөвүлелинге моон адаан-да меделгелди кирип турар:
1951 чылдың январь айда Франция-нын ДХБФ-зынын аял-чорудулазын соксаткан. ДХБФ-ның Чөвүлелиниң сес-сиязы бо соксатканына күштүү-биле удурланып турар. Франциянын чааза боду хүндүлөп өөр деп хүлээнип ал-ган болгаш Катышкан Наиялар Органи-зациязынын Уставы-биле бодылатынган ижигини хамааты эргелерин барым-даалайын турар бо хоругдаашкынын доп-доруан солугурун дилеп турар.
ДХБФ-ниң Чөвүлелиниң сессиязы-нын меделгези бола:
1. ДХБФ болза, чазактын организа-циязы өзес, КНО-нуң Уставынын 71 чүүдүн өзүгүр «В» категориянын кон-сультавативг дүрүмү болуп турар.
2. ДХБФ-ни 59 чурттарда секциялар-дык болуп турар, ында 91 миллион хөрээ-женнер санатынын турар.
3. ДХБФ-ниң бүгү делегей болгаш национ таласы-биле кылып турар аялгы бола:
а) КНО-нуң Уставынын принциптерин өзүгүр, улустар арасына эл-найбар-дык харылзааларын хөгжүдеринче кы-гырып турар ол принциптер өзүгүр эрге-аяктыктары болгаш аял-чоруду-лазын, расазы, эр, хөрөөнни, дылы, ша-жын-чүдүлгези ылгал чокка бүгүдөге хосталганы, ижигин хүндүлөп көөр эр-гени, экономугун байдалды экиндерин чарлап турар;
б) экономугун, социальдык болгаш куль-туралыг айтырылган, чырыдышыкы-нын, калдык камгаламчыны айтырыл-ганы болгаш хөрээженнерге база уру-ларга хамаарып өске-даа айтырылгар;
в) хөрээженнерниң политиктиг, эконо-мнугун болгаш социальдыг дең эргелер-ин чедип алыры;
г) нацияларын боду тускайлаан эрге-тинин принциптерин хүндүлгезинге үндөзилгеш тайбыңа ынак харыл-зааларын чарлаары.
4. ДХБФ бо соругаларын боттанды-рары дээр шынчы болгаш могап чок туржуп турар. Бо чорук болза, Фран-циянын чазанын дүрүм чок чорудула-зына удурланып эргени ДХБФ-ниң Чөвүлелиниң сессиязына берип турар, Францияда ДХБФ-ның аял-чорудула-зын коругдаанын солугурун чедип алыр дээр болза, кемчел алырын эконо-мнугун, социальдыг чөвүлелден кемчел алырын дилээр».

Кореяда болушкуннар Улустуң армиязынын Кол командылакчынын даңкыды
ПХЕНЬЯН. Кореяның улус-демо-краттыг республиказынын Улустуң ар-миязынын Кол командылакчынын фе-враль 13-те меделээни болза, февральдиг 12-де Улустуң ар-миязынын кезектери кыдат эки-тура-чылар-биле кады Воньчжоунда (Генсю) барын таласында районга америк болгаш лисманмаачы шериглерге удур атакалааннар. Дайын хой чидиргилерге таварышкан. Чедир дугаар америк дивизиянын 500 ажыг солдаттары бол-гаш офицерлери бүүзелеткен. Тудуш-куннар үезинде 2 дугаар америк дивизиянын 100 ажыг солдаттары болгаш офицерлери, база сес дугаар лисман-мачы дивизиянын 1000 ажыг солдат-тары болгаш офицерлери тугурган. 200 ажыг автомашиналар, 20 ажыг хову боолары болгаш дыка хой шериг чепсөөн хунаатканыр.
Хэсон (Одзо) уунга Улустуң ар-миязынын кезектери февраль 2-ден 6-га чедир удур шавар-халдаашкыннар кайтгамчытыг чедикшикнерин чедип алганыр. (СЭТА).

Кореяда болушкуннар Улустуң армиязынын Кол командылакчынын даңкыды
ПХЕНЬЯН. Кореяның улус-демо-краттыг республиказынын Улустуң ар-миязынын Кол командылакчынын фе-враль 13-те меделээни болза, февральдиг 12-де Улустуң ар-миязынын кезектери кыдат эки-тура-чылар-биле кады Воньчжоунда (Генсю) барын таласында районга америк болгаш лисманмаачы шериглерге удур атакалааннар. Дайын хой чидиргилерге таварышкан. Чедир дугаар америк дивизиянын 500 ажыг солдаттары бол-гаш офицерлери бүүзелеткен. Тудуш-куннар үезинде 2 дугаар америк дивизиянын 100 ажыг солдаттары болгаш офицерлери, база сес дугаар лисман-мачы дивизиянын 1000 ажыг солдат-тары болгаш офицерлери тугурган. 200 ажыг автомашиналар, 20 ажыг хову боолары болгаш дыка хой шериг чепсөөн хунаатканыр.
Хэсон (Одзо) уунга Улустуң ар-миязынын кезектери февраль 2-ден 6-га чедир удур шавар-халдаашкыннар кайтгамчытыг чедикшикнерин чедип алганыр. (СЭТА).

Болгарияда электрижидишкын
СОФИЯ. Болгариянын улус аял-агынын хөгжүдериниң беш чыл планы чуртка электри станцияларын калбак четкилериниң тудушкунун көрүп турар.
Чокта чаа «Видима» болгаш «Петро-во» деп суг күжү-биле аялдар күчү-шадалдыг электри станциялары аялдамга өгөлөөн. Бо чылды дыка хой улуг-улуг электри станциялары тугу-нар, оларнын иштинде «Марица-3», «Республика», «Асенита» деп стан-циялар болгаш өскелер-даа бар.
«Марица — 3» деп электри станция-зы болза, электри күжү-биле болгар индустриянын тергини улуу болур Димитровградта Сталин аттыг азот-ту-ковий заводту болгаш Родопида даг үлөтүрүнүң бүүдүрүлгелерин ханды-га. «Республика» деп электростация болза, электри күжү-биле София ны хандынар, а «Асенита» деп элект-ри станциязы үлөтүрүнүң улуг төвү — Пловдивти хандынар.
Бо чылдын амгы туруп турар элөөн хой электри станцияларын күчү-шыл-далын улам улгатырынын база көргөн. Ылаңгыя Софияда Сталин аттыг элек-три станциязынын күчү-шылды ийн каталп улгаткан турар.

Кореяда болушкуннар Улустуң армиязынын Кол командылакчынын даңкыды
ПХЕНЬЯН. Кореяның улус-демо-краттыг республиказынын Улустуң ар-миязынын Кол командылакчынын фе-враль 13-те меделээни болза, февральдиг 12-де Улустуң ар-миязынын кезектери кыдат эки-тура-чылар-биле кады Воньчжоунда (Генсю) барын таласында районга америк болгаш лисманмаачы шериглерге удур атакалааннар. Дайын хой чидиргилерге таварышкан. Чедир дугаар америк дивизиянын 500 ажыг солдаттары бол-гаш офицерлери бүүзелеткен. Тудуш-куннар үезинде 2 дугаар америк дивизиянын 100 ажыг солдаттары болгаш офицерлери, база сес дугаар лисман-мачы дивизиянын 1000 ажыг солдат-тары болгаш офицерлери тугурган. 200 ажыг автомашиналар, 20 ажыг хову боолары болгаш дыка хой шериг чепсөөн хунаатканыр.
Хэсон (Одзо) уунга Улустуң ар-миязынын кезектери февраль 2-ден 6-га чедир удур шавар-халдаашкыннар кайтгамчытыг чедикшикнерин чедип алганыр. (СЭТА).

Кореяда болушкуннар Улустуң армиязынын Кол командылакчынын даңкыды
ПХЕНЬЯН. Кореяның улус-демо-краттыг республиказынын Улустуң ар-миязынын Кол командылакчынын фе-враль 13-те меделээни болза, февральдиг 12-де Улустуң ар-миязынын кезектери кыдат эки-тура-чылар-биле кады Воньчжоунда (Генсю) барын таласында районга америк болгаш лисманмаачы шериглерге удур атакалааннар. Дайын хой чидиргилерге таварышкан. Чедир дугаар америк дивизиянын 500 ажыг солдаттары бол-гаш офицерлери бүүзелеткен. Тудуш-куннар үезинде 2 дугаар америк дивизиянын 100 ажыг солдаттары болгаш офицерлери, база сес дугаар лисман-мачы дивизиянын 1000 ажыг солдат-тары болгаш офицерлери тугурган. 200 ажыг автомашиналар, 20 ажыг хову боолары болгаш дыка хой шериг чепсөөн хунаатканыр.
Хэсон (Одзо) уунга Улустуң ар-миязынын кезектери февраль 2-ден 6-га чедир удур шавар-халдаашкыннар кайтгамчытыг чедикшикнерин чедип алганыр. (СЭТА).

Болгарияда электрижидишкын
СОФИЯ. Болгариянын улус аял-агынын хөгжүдериниң беш чыл планы чуртка электри станцияларын калбак четкилериниң тудушкунун көрүп турар.
Чокта чаа «Видима» болгаш «Петро-во» деп суг күжү-биле аялдар күчү-шадалдыг электри станциялары аялдамга өгөлөөн. Бо чылды дыка хой улуг-улуг электри станциялары тугу-нар, оларнын иштинде «Марица-3», «Республика», «Асенита» деп стан-циялар болгаш өскелер-даа бар.
«Марица — 3» деп электри станция-зы болза, электри күжү-биле болгар индустрия